HÁRSFADOMBI
NYELVOKTATÓ NÉMET NEMZETISÉGI
ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2065 Mány Szent István u. 4.

TARTALOM

BEVEZETŐ 4

Az iskola rövid története 6

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 9

Az iskolában folyó nevelő oktató munka alapelvei, értékei, céljai 9
A tantestület pedagógiai tevékenysége – „értékeink” 9
Küldetés nyilatkozat 13
Alapelvek 14

Az iskola céljai 16
Fő célok 16
Célkitűzéseink az egyes részterületekre 19
Sikerkritériumok 20
A kitűzött célok ellenőrzése, értékelése 22

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai 24

Iskolánkban folyó nevelő-oktató munka eszköz-, és eljárásrendszere: 26

A KOMPLEX ALAPPROGRAM – hoz kapcsolódó feladatok, eljárások, eszközök, módszerek 27
Fejlesztési feladatok: 27
Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek 31

Az iskola nemzetiségi jellegéből adódó feladatok - Német nemzetiségi oktatás programja 34
A nemzetiségekről szóló oktatás színterei 35
Nemzetiségi programjaink 37
Szabadidős tevékenységi formák: 38
További terveink, céljaink: 39

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 41
Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv alapján 41
További releváns kompetenciaterületek 44

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 45
Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában: 46
Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek 46
Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés színterei: 50
Mindennapi testedzés megvalósítása: 52
Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek: 53
Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők: 53
Egészségnevelés az iskolánkban: 53
A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása: 57
Komplex intézményi mozgásprogram 59

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 61
Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 62
Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások: 63

Iskolai környezeti nevelés elvei 64
A környezeti nevelés alapelvei, céljai, feladatai 64
Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai 65
Iskolai környezet alakítása: 68

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 69
A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink 69
Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai 70
A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai 70
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való, részvételi jogai gyakorlásának rendje 71
Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái: 71

A pedagógusok helyi intézményi feladatai 73
Kiemelt feladataink 73
A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz 75
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 76
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 79
Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók 81
Sajátos nevelési igényű tanulók 83
Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás. Kiemelt fontosságú a tehetségek félismerése és fejlesztése 83

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 85
A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái 85
A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái 86

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 87
Osztályozó vizsga 88
Különbözeti vizsga 89
Javítóvizsga 89
Pótló vizsga 90

A felvétel és átvétel szabályai 90

Az egész napos iskolai nevelés programja 91

HELYI TANTERV 93

A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámaik (óraterv) 93
Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon 96
Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon 97
Szabadon választandó és szabadon választható tantárgyak 98
Szabadon választható tantárgyak alsó tagozat 1-4. 98
Szabadon választható tantárgyak felső tagozat 5-8. 99

Szabadon választandó tantárgyak közül kötelező felső tagozat 5-8. 99
Választható foglalkozások, egyéb tanórán kívüli foglakozások 100

A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 110

A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 112

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 113
Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 113
A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 114

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 116
A tanulók fizikai állapotának mérése 117

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése 118

Az írásbeli és szóbeli feladatok az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai 121

Az írásbeli beszámoltatás formái 123

Oktatási eredményvizsgálatok 123

A tanuló teljesítményének értékelése 124

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig 124

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai 125

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 127
A jutalmazás formái 127

A tanulók továbbhaladása, A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei 131

Az esélyegyenlőség érvényesülését segítő tevékenység 133

A Pedagógiai Programmal kapcsolatos egyéb intézkedések 135
A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata 135
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala 136
Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai 137
A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék 139

BEVEZETŐ

A mányi Hársfadombi Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola Pedagógiai programja módosítására a következő indokok mentén került sor:

- Az iskola 1998-ban elkészített pedagógiai programja, a többszöri módosításnak köszönhetően elvesztette szövegi koherenciáját, szövegezése, szóhasználata megújulásra szorult.

- Kikerültek belőle azok a fejezetek, melyek más dokumentumok szabályoznak, mint pl.: SZMSZ, Házirend.

- A megváltozott, és folyamatosan változó körülményekhez (mind törvényi, mind fenntartói változások, ill. a helyi igények) való igazítása időszerűvé vált.

- Az iskola nemzetiségi jellegének hangsúlyozása és programja most külön fejezetben kapott helyet.

- Iskolánk tantestülete új program (Komplex Alapprogram) kipróbálását, adaptálását és bevezetését határozta el.

  A Komplex Alapprogram az 1–4. és 5-8. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévben.

  A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!***, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás;

2) komplexitás;

3) közösségiség;

4) tanulástámogatás;

5) méltányosság

A Komplex Alapprogram:

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE

Az államosítás előtt Mányon két felekezeti iskola működött: a református és a római katolikus.

A református egyház működéséről a 17. század közepe óta vannak adataink. 1663-ban anyakönyve, temploma, iskolája volt. 1773-ban községünkben csak a reformátusoknak volt parochiájuk, ők tartottak tanítót, aki magyar nyelven oktatta az iskola tanulóit. A ludimagister, ahogy akkoriban a tanítót nevezték Szabó Mihály volt, aki 1770-ben 60 református gyermeket tanított olvasásra és a katekizmusra. A Mányi Református Elemi Népiskola a XIX. század elején épült. Az oktatás a református templom melletti kéttantermes épületben zajlott. A nyári munkák miatt a tanítás csak télen folyt. Később, 1896-ban a református iskolát 160 gyermek látogatta, akiket 2 tanító oktatott.

Az első katolikus iskolát Mányon 1772-ben Batthyány Fülöp gróf építtette. 1859-ben épült egy új épület, de mivel a diákok száma az évek folyamán egyre gyarapodott, s az iskola egyre szűkösebbé vált a tanulók számára, megépült a második, később a harmadik osztályterem is. Az iskola élete és annak fenntartása nem volt zökkenőmentes. 1868-ban a tantárgyak a következők voltak: hittan, bibliai történetek, német és magyar olvasás, számtan, ének. Testgyakorlatot csak 1883-tól tanítottak.

A református iskola 6 osztály számára adott helyet, ennek rektora 1931-ig Darabos Balázs volt, őt követte Kalmár Sándor. Rajtuk kívül a gyermekek oktatása Darabos Erzsébet, Pénzes Magda és Deli Jolán tanítónők feladata volt.

Iskolánk épülete a valamikori római katolikus iskola volt, ezt nevezték „öreg iskolának". Az új iskola a századforduló táján épített, a templom végében kialakított épület lett, igazgatója Dauner János volt. A felekezeti iskolák vezetői olyan mély nyomot hagytak a

község életében, hogy 1996-ban posztumusz díszpolgári címmel jutalmazták Kalmár Sándort és Dauner Jánost.

1947-ben megszűntek az egyházi iskolák, a két felekezeti intézmény immáron közös elnevezéssel, állami iskola néven folytatta működését. Az egyre szaporodó tanulólétszám megkövetelte, az iskola udvara és kertje pedig lehetővé tette, hogy az öreg épülettől Kis-Mány felé egy akkoriban igen impozánsnak számító, többszintes iskolát építsen a község 1993-ban.

1996-ban a nevelőtestület úgy határozott, hogy a gyönyörű épület saját nevet kapjon. A végső döntést hosszas töprengés előzte meg, véleményt nyilvánítottak diákjaink, a szülők, s a község elöljárói is.

A névadás 1996. május 26-án vasárnap volt, Kiss Gyuláné Kertész Katalin tűzzománc művész emléktáblája került a bejárat felőli épület falára, ezt szinte keretként foglalja magába a felirat:

Hársfadombi Általános Iskola

Választott jelképünk a **hársfa**, „mely alatt tudásra szomjas gyermekek néznek bizakodóan a jövőbe. S hogy bizalmuk reményteli és megalapozott legyen, itt szerzett tudásuk pedig szilárd, azon munkálkodik iskolánk tantestülete, s az ő munkájukat támogató technikai személyzet". (Idézet iskolánk hitvallásából az akkor megfogalmazottak szerint, 1998.)

Iskolánk névadónapját azóta is minden évben megünnepeljük.

A 2014-es fenntartóváltás óta iskolánk a Hársfadombi Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola nevet viseli.

2018-tól új egységes, modern arculati elemek (arculati kézikönyv formájában) kidolgozására került sor, melyeket megjelenítünk az iskola dokumentumaiban, dekorációjában, és honlapunkon is.

AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI

A TANTESTÜLET PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGE– „ÉRTÉKEINK"

PEDAGÓGIAI MUNKÁNKAT MEGHATÁROZÓ ÉRTÉKEINK:

- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben.
- Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása.
- Fegyelem és önfegyelem.
- Közösségi érzés, áldozatvállalás.
- Törekvés az előítélet-mentességre, egymás elfogadására, a konfliktusok kezelésére, készség az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.
- Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt.
- Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.

EDDIG ELÉRT EREDMÉNYEINK:

- Együttműködésre képes, újításokra nyitott, folyamatos szakmai megújulásra kész tantestület.
- A továbbtanulási mutatóink 100%-osak. A választott iskolák közül a leggyakoribb választás az érettségit adó szakközépiskola, majd sorrendben a szakgimnázium és a szakiskola követi.

- A tanulók tanulmányi eredményei folyamatos javulást mutatnak.

- Összefoglaló jellegű, továbbtanulást és a vizsgahelyzeteket előkészítő, segítő házi vizsgák szervezése matematikából, nemzetiségi németnyelvből és magyar nyelv és irodalomból, valamint természettudományos tantárgyakból.

- A német nemzetiségi nyelv hatékony tanulása érdekében részvétel biztosítása célnyelvi országban megvalósuló programokon (diákcsereprogram, táborozás, tanfolyam stb.)

- Tanulóink versenyeztetése tanulmányi és feladatmegoldó versenyeken, kiemelkedő eredmények matematika, magyar nyelv, német nemzetiségi nyelv tantárgyakból.

- Megfelelő arculati elemek megalkotásával (név, címer és zászlóválasztással) az iskolához, a községhez tartozás érzésének erősítése.

- Beiskolázást segítő rendezvényekkel az óvodás korú gyerekek és szülőik kellő és alapos felkészítése az iskolás évekre.

- Folyamatos pályázati részvétellel, programjaink megvalósításához forrásteremtés, eszközkészlet, felszerelés fejlesztés.

- Nemzetközi pályázati részvétel: Comenius Iskolafejlesztési Projekt, majd Erasmus+ mobilitási projektek megvalósítása beindítása, nemzetközi kapcsolat európai országok iskoláival.

- Tanulási nehézséggel, képességzavarral rendelkező tanulók fejlesztő foglalkoztatása, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus irányításával.

- Mozgásszervi problémákkal, küzdő gyerekek kiszűrése és gyógytestnevelési foglalkozás biztosítása.

- Intézményi önértékelési program működtetése.

- 2002-től az KGYTK (Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája) munkában való eredményes bekapcsolódás, részvétel, kiemelkedő eredmények, referencia intézményi elismerés megszerzése.

- 2010-től iskolaotthonos foglalkoztatás 1. osztálytól felmenő rendszerben, majd egésznapos iskola bevezetése alsó tagozatban, felső tagozatban egész napos foglalkoztatás.

- Tehetséggondozó programunk kidolgozásával, a megvalósuló projekteknek köszönhetően kiválóan akkreditált Tehetségpont cím megszerzése.

A TANTESTÜLET HITVALLÁSA:

Német nemzetiségi hagyományokkal rendelkező községben, további jelentős számú nemzetiségként cigány nemzetiségű népcsoport jelenlétében dolgozunk. Az iskolánkhoz tartozó, kötődő családok nagy részének anyagi-szociális helyzete átlagos, rendezett. De vannak hátrányos helyzetű tanulóink. Közös felismerésünk, hogy a korszerű tudás megalapozásához a képességfejlesztésnek a korábbinál nagyobb szerepet kell szánni. A jövő emberének sikere az alkotóképességben, a kreativitásban rejlik. A tanulás pozitív attitűdje önművelési képességet fejleszt, ezért az iskolának kellő önismereti és kommunikációs tudást kell nyújtania.

Minden ránk bízott gyermek számára meg kell adnunk a lehetőséget arra, hogy eljusson képességei optimális szintjére, az egyetemes emberi, nemzeti és nemzetiségi értékek befogadására, a helyi hagyományok ápolására, továbbvitelére.

Mindezek érdekében ***alapelveink:***

Az egyetemes és magyar kultúrában felhalmozott értékek és tudás közvetítése és gyarapítása, valamint azok személyiségformáló erejének felhasználásával a

tanítványok emberségre, becsületességre, kötelességtudatra, toleranciára, együttérzésre, türelemre nevelése.

Német nemzetiségi iskolaként a magyar kultúra ápolása mellett a német nemzetiségi nyelv, kultúra és hagyományok ápolása, az együttéléséből adódó, különböző kultúrák kölcsönös egymásra hatásának, egymásra utaltságának megismertetésével az összetartozás tudatának erősítése, ezáltal a pozitív azonosságtudat kialakítása.

Általános követelményünk a tisztaság, a rend, az esztétikai környezet, a környezetvédelem. A tanulók azon képességeinek fejlesztése, amelyek lehetőséget adnak felnőtt korukban arra, hogy kreatívak és alkotásra képesek legyenek, a permanens, egész életen át tartó tanulást is szükségletként fogják fel.

A társadalmi életbe való beilleszkedés esélyét a tanítványaink számára egyenlő mértékben biztosítjuk, sajátos eszközeinkkel támogatjuk. A szociális érzékenységet, mint a személyiség fontos összetevőjét fogjuk fel, s ezt a tanítványokban is szándékozunk kialakítani.

Közreműködünk a családi eredetű szociális hátrányok leküzdésében, a lemorzsolódás megelőzésében.

A képességfejlesztést a tehetséggondozásban is gyakoroljuk, a felismeréstől a fejlesztésen át az elismerésig.

Az iskolánk pozitív magatartásra nevel. A kapcsolattartás különböző formáiban a pozitív gondolkodásmódot alkalmazzuk. Legfőbb ösztönzési eszközünk az értékelésen alapuló dicséret.

A község rendezvényeinek szervezésében és lebonyolításában való együttműködéssel, saját rendezvényeink nyitottságával és sokszínűségével részt veszünk a falu életében.

KÜLDETÉS NYILATKOZAT

Olyan iskolát szeretnénk …

- ahova a gyerekek szívesen járnak; befogadó, elfogadó, barátságos, szerető, és megértő légkör fogadja őket; ahol minden gyerek egyenlő esélyeket kap, és megilleti az egyéni bánásmód elve;

- ahol az eszközök, a dekoráció, a bútorzat, az iskola arculatát tükrözi, a közösséghez tartozás érzését és a tanulást támogatja;

- ahol a szülők teljes bizalommal fordulnak az iskola felé; szívesen hozzák és bízzák ránk gyermekeiket, és szívesen működnek együtt közös céljaink elérése érdekében; érezhetik, hogy jelzéseiket mindig válaszok és intézkedések követik;

- ahol gyermekbarát, cselekedtető, tevékenykedtető, a tanulást támogató, képességeket fejlesztő, motiváló, kreativitásra nevelő és késztető módszereket alkalmaznak;

- ahol a tantestület tagjai elismertek, megbecsültek; a közös célok érdekében együttműködnek; jól érzik magukat, azt a tevékenységet végezhetik, amihez a legjobban értenek; egymás között elismerik az elért eredményeket és segítséget kaphatnak azokon a területeken ahol segítségre szorulnak; számíthatnak új kezdeményezéseikhez, innovatív magatartásukhoz való támogató hozzáállásra;

- ahol jó a kommunikáció és ennek eredményeként jó az iskola megítélése;

- ahol a 21. sz. kihívásaira reagáló, annak megfelelni igyekvő; a tanulókat a társadalom, és a munkaerőpiac kihívásaira, az élethosszig tartó tanulásra felkészítő, versenyképes készségeket és képességeket ad.

ALAPELVEK

Oktató-nevelő munkánk során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt.

Alapelvünk, hogy:

- A tanulókat az iskolának fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Ennek feltétele a **szilárd alapkészségek** kialakítása.

- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell adni a **szociokulturális hátrányainak** leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség, valamint a megfelelő szakemberekkel, szervezetekkel való együttműködésre.

- A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral, és a sajátos nevelési igénnyel rendelkező tanulók felzárkózási esélyeit **integrált oktatás** keretében biztosítjuk.

- Ugyanakkor a **kiemelkedő képességű** tanulók lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására.

- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez fejlett **kommunikációs képességekre** és **viselkedéskultúrára** van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele.

- A világban való eligazodás feltételez legalább **egy idegen nyelv elsajátítását.** A német nemzetiségi nyelv mellett, lehetőséget biztosítunk az angol nyelv tanulására, ezzel is bővítve a nyelvi kifejezés lehetőségeit, és segítve a sikeres pályaválasztást.

- Az általános társadalmi modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja **a lépéstartást az infokommunikációs világ fejlődésével.**

- A megfelelő **továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztása** érdekében reális önismeret és életszemlélet kialakítása.

- A harmonikus személyiségfejlődés a **testi és lelki egészséget** egyaránt magában foglalja.

- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb **hazához való kötődés** érzését, **környezetünk megismerésének és megóvásának** igényét.

- **Széleskörű tevékenység kínálattal** minél több területen képezzük diákjainkat.

- **Differenciált fejlesztés** és esélyegyenlőség megteremtésére törekszünk minden tanítási órán.

- **Kiemelt kompetencia területek**:

- anyanyelvi kommunikáció
- idegen nyelvi kommunikáció
- matematikai kompetenciák
- természettudományi kompetenciák
- digitális kompetenciák
- hatékony és önálló tanulás kompetenciák
- szociális és állampolgári kompetenciák
- kezdeményezőképesség és vállalkozási kompetenciák
- esztétikai és művészeti kompetenciák

A kompetencia fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza.

AZ ISKOLA CÉLJAI

FŐ CÉLOK

A tanítási, tanulási folyamatot úgy szervezzük, hogy segítse elő az egyéni képességeknek és kulcskompetenciák megfelelő hatékony fejlesztést, amelyben különös hangsúlyt kapnak a tevékenykedtető módszerek. Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Igy egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.

- A gyermekek az ismeretszerzés és a képességfejlesztés folyamán őrizzék meg gyermeki aktivitásukat, fejlődjön kreativitásuk, vizuális befogadóképességük, térlátásuk, mozgáskultúrájuk, manualitásuk, technikai képességeik.

- Jellemezze őket érdeklődés, nyitottság, rugalmasság, egyéni látásmód, az önkifejezés igénye, a szépérzék.

- Időtálló, egyetemes értékeket közvetítünk, hogy olyan gyerekeket indítsunk útnak, akiknek erkölcsi tartásuk, tudásuk, hitük van, ahol olyan tanulási folyamatok részesei lehetnek, amely biztosítja számukra emberi jogaik érvényesítését.

- Sajátítsák el a kulturált magatartás normáit, tudjanak alkalmazkodni az iskolai szokásokhoz, törvényekhez,vegyenek részt a szokás- és törvényrendszerek megalkotásában, annak betartásában és betartatásában.

- Jusson szerephez az egyén és közösség összhangja, a szolidaritás, a humanitás, a kisebbségek iránti tolerancia kialakítása; a közösség ügyeiben való döntéshez szükséges információk megszerzésének igénye, a megbízás felelősségének átélése.

- Kialakítjuk a társadalmi együttéléshez, az önműveléshez, munkavégzéshez, a testi-lelki fejlődéshez, a továbbtanuláshoz, az egész életen át tartó tanulás megalapozásához szükséges képességeket és készségeket.

- Sajátítsák el az egyéni tanulás hatékony módszereit, vegyenek részt pályázatokon, versenyeken, szakköri munkában, ha szükséges, felzárkóztató foglalkozásokon; használják a könyvtárat, a modern információhordozókat önművelésre, kutatásra.

- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.

- Kifejlesztjük igényüket a tiszta környezet, a testápolás, az egészséges életfeltételek iránt. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek elősegítik az optimális szellemi és fizikai fejlődést. Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.

- Alakuljon ki a tanulókban az egészséges életmód, a személyi higiénia igénye. Legyenek tisztában az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás egészséget befolyásoló hatásával. Ismerjék tanulóink az egészségkárosító tényezőket, tartózkodjanak ezektől.

- Környezetüket óvó, szépítő fiatalokká váljanak.

- Valamennyi gyerek számára biztosítjuk a fizikum fejlődése érdekében a sportolás, a versenyzés lehetőségét. A kirándulások, túrák, táborozások pozitív hatását. Vegyenek részt az iskola által felkínált sportolási lehetőségekben, versenyeken, a tehetséges gyerekek fejlődése és sikerélményhez juttatása érdekében.

- Használják ki a kirándulási, táborozási, túrázási lehetőségek iskola által nyújtott széles skáláját.

- Magyarságukat vállalva, hazájukat szerető, a nemzeti és a magyarországi német nemzetiség hagyományait ismerők és tiszteletben tartók, megőrzők, szűkebb szülőföldjüket jól ismerő ifjak legyenek.

- A tanulók ismerjék szülőfalujukat, a népi hagyományokat, szokásokat.

- A nemzetiségi nyelvet élő nyelvként tanulva őrizzék, ápolják hagyományaikat, a gyökerek feltárásával ismerjék meg elődeik történetét, szokásait.

- Az iskola mindannyi nyelvhasználótól a nyelv sajátosságainak élményt adó bemutatásával segítse a nemzetiségi nyelv alapjainak elsajátítását; a lehetőségek, gyakorlási alkalmak megteremtésével kiszélesítésével annak gyakorlását.

A Komplex Alapprogram bevezetéséből adódó további céljaink:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása. A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.

- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.

- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT),

segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

CÉLKITŰZÉSEINK AZ EGYES RÉSZTERÜLETEKRE

Az iskolás életük első két évfolyamán alakuljon ki a kisdiákokban az iskolai szokásrend, a feladat- és kötelességtudat, legyenek képesek normatartásra. Tisztán, szépen beszéljenek, ismerjék az illemszabályokat.

A ***6. osztály befejezéséig*** alapozzuk meg a reális énképüket, legyenek tudatában képességeiknek, birtokolják az önművelés egyszerű technikáit. Érdeklődéseiket tágítsuk ki a természetre, a társadalomra. Az iskolai tevékenység nyújtson komfortélményt a tanulóknak.

Biztonságos alapkészségekkel rendelkezzenek az olvasás, írás, számolás terén.

A ***8. osztály végén*** esedékes felvételi vizsgára intenzív felkészülési lehetőségeket és segítséget kapjanak. A rendszeresen iskolába járó ép, egészséges tanulók esetében el kell érni, hogy továbbra se legyen osztályismétlés.

Az iskola által biztosított délutáni, tanórán kívüli foglalkozások (kompenzáció – egyéni foglalkozás, szabadon választható órák, szakkörök, tanulószobai foglalkozás, alprogrami órák) amelynek nemcsak az a célja, hogy a gyermekek felügyeletéről gondoskodjon és a gyakorló feladat elkészítéséhez biztosítsa a szükséges időt, hanem az egész délutánt átfogó tevékenységrendszerével alakítson ki a gyermekekben olyan életritmust, szokásokat, amelyek a családi nevelést kiegészítik, esetleges hiányosságait ellensúlyozzák

A nemzetiségi nyelvet tanuló jó képességű tanulók igény szerint a 8. évfolyam végén nyelvvizsgát tegyenek.

Valamennyi évfolyamról minőségi teljesítményre is képes tanulókat képzünk az alábbi területeken:

- matematika
- anyanyelv és irodalom
- kommunikáció (németnemzetiségi nyelven).

A pedagógusok körében ösztönözzük az önálló pedagógiai alkotásokat, az önművelés, a szakmai presztízsteremtő egyéni és közösségi akciókat.

SIKERKRITÉRIUMOK

Intézményünket sikeresnek tekintjük, ha:

A gyermekekről a tantárgyi mérések alapján megállapítható, hogy a kiemelt képességek mentén fejlődést mutatnak;

- az alapműveleti készségek esetében javuló teljesítményt mutatnak a szintfelmérések alapján.

A közösen megalkotott Házirendet a pedagógusok és a gyermekek többsége támogatja;

- a tanulók magatartása folyamatos javulást mutat;
- a gyerekek udvariasnak, együttműködőnek bizonyulnak, csökken az agresszivitás és a csúnya beszéd;
- kialakul a diákok feladattudata;
- az osztályközösségek, szakkörök, diákfórumok jól működnek.

A tanulók reprodukálni tudják a tananyagot, illetve produktív feleletekkel adnak számot a tudásukról, valamint kimutatható, hogy e tudásukat a mindennapokban alkalmazzák;

- a szakköri munkában tevékenyek, kutatómunkát végeznek, használják a könyvtár és a számítógép adta lehetőségeket az önművelésre;
- a felzárkóztató foglalkozásokon a hiányok jelentős részét pótolják; az alapképességek megerősödnek;
- jól választják meg a továbbtanuláshoz az iskolájukat, s ott megállják helyüket;
- nő az egyetemen, főiskolán továbbtanuló mányi gyerekek száma.

A tanulók mind az otthoni, mind az iskolai környezetben rendelkeznek a helyes egészségügyi szokásokkal, beleértve a személyi higiéniát is;

- a tanulók ismerik és tartózkodnak az egészséget károsító anyagoktól, az iskola területén nem fordul elő dohányzás, drogfogyasztás;
- ha a tanulók ismerik a globális problémákat a környezetvédelem terén, s igyekeznek közvetlen környezetükben óvni a természetet, megőrizni a rendet az iskola környékén, tanteremben, utcán.

A tanulóink bekapcsolódnak a tanórán kívüli sportolási lehetőségekbe;

- a gyerekekben kifejlődik az igény szűkebb és tágabb lakóhelyük megismerésére, igénylik a kirándulások szervezését, s a szerzett tapasztalatokat képesek beépíteni tudásukba.

Ismerik a község történetét, földrajzi adottságait, természeti kincseit;

- a magyar mellett ismerik a nemzetiségi hagyományokat, népi játékokat – ünnepségek, iskolai és községi rendezvények keretében, előadások és versenyek formájában, képesek ezekből reprodukálni;

- sikeresen szerepelnek ünnepeinken, hagyományos községi és iskolai rendezvényeinken, a különböző bemutatókon és versenyeken.

A KITŰZÖTT CÉLOK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Képességfejlesztés terén komplex értékelésre a jelzett időszakban esetmegbeszélő nevelői értekezletre kerül sor az osztályfőnökök, szaktanárok, illetve a gyermekeket foglalkoztató nevelők feljegyzése alapján. A nevelési értekezleteken túl minden esetben, ha a szaktanárok, osztályfőnökök szükségesnek ítéli meg. A szaktanári értékeléseket a munkaközösségi vezetők, területenként, félévente értékelik. ***A mérés eszközei:*** szummatív és diagnosztikai mérések, versenyek, bemutatók.

A kulturált magatartás, illem fejlesztésének eredményességét ellenőrzi és véleményezi

- a nevelőtestület (havonkénti értékelés alkalmával),

- a team vezetők alkalmanként,

- az osztályközösség, diákönkormányzat havonta,

- az osztályfőnök koordinációjával átfogó ellenőrzést és mérést a munkaközösség végez a munkaterve alapján.

A házirendben foglalt szabályok betartásának teljesítésére a folyamatos, mindennapokba ágyazott értékelés jellemző.

A mérés eszközei: csoportos és egyéni beszélgetések, középiskolai visszajelzések elemzései, Diákönkormányzat (DÖK) fórumok.

Az önművelés terén a mindennapi folyamatos szaktanári értékelések szolgálnak az ellenőrzés, mérés eszközéül (feladatok, tesztek, versenyek, kutatómunka eredményei).

A pályaválasztási felelős a felvételről, valamint a középiskoláktól kapott visszajelzések alapján ad értékelést a tanév végén.

Az egészséges életmódra nevelés eredményességéről az osztályfőnökök; a védőnő, a szakorvosok a családokkal karöltve győződnek meg.

Eszközei: beszélgetések, tesztek, előadások, egészségügyi szűrések.

A sporttevékenység eredményeit a testnevelést tanító tanárok, szakkörvezetők, túra- és táborvezetők ellenőrzik. A (Diákönkormányzat) DÖK hirdetései között folyamatosan nyilvánosságra hozzák a legeredményesebb sportolók eredményeit.

Eszközei: sportversenyek, meccsek, túrák (gyalog és kerékpárral).

A nemzetiségi hagyományok ápolásával kapcsolatban ellenőrzést végeznek a szaktanárok, munkájukba bevonják a nemzetiségi önkormányzat képviselőit, szülőket. Az iskolai és községi ünnepélyeken, rendezvényeken való szereplést az iskolaközösség ismeri el a szülők, a DÖK képviselői és a tantestület véleménye alapján.

Eszközei: találkozók, bemutatók, versenyek, kiállítások.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.

A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.

Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.

Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint.

A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.

Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása. A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.

Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése — lehetőség szerint — korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.

Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).

A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.

Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.

Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).

Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

Céljaink megvalósításának alapvető eszköze a jól képzett pedagógus, a hatékonyan működő tanári-, tanulói-, szülői – közösségek. Iskolánk színvonalának fenntartása folyamatosan igényli:

- A tehetséges pedagógusok felvételét, a tantestület aktív tagjává nevelését.
- A vezetők és a dolgozók folyamatos továbbképzését.
- A szakmai önképzést, naprakész ismeretek szerzését, a munkaközösségi tagok folyamatos tapasztalatcseréjét, tudásmegosztását.
- A következetes, objektív értékelési rendszer kialakítását, folyamatos felülvizsgálatát és következetes betartását.

Céljaink elérése érdekében eljárásaink a következők:

ISKOLÁNKBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKAESZKÖZ-, ÉS ELJÁRÁSRENDSZERE:

Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre késztetni, gyengítve a negatív hatásokat.

Ezek a következők:

A MEGGYŐZÉS, A FELVILÁGOSÍTÁS, A TUDATOSÍTÁS ÉRDEKÉBEN ALKALMAZOTT MÓDSZEREINK:

Az oktatásban alkalmazott módszerek;

- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- értékelés, önértékelés;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

ÖSZTÖNZŐ MÓDSZEREK:

- helyeslés, bíztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás;

- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A POZITÍV MAGATARTÁSRA HATÓ MÓDSZEREINK:

- helyeslés,
- ösztönzés,
- bíztatás;
- elismerés,
- dicséret,
- jutalmazás;
- osztályozás;

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek:

- felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

A KOMPLEX ALAPPROGRAM – HOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.

- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én" erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

KIEMELT FEJLESZTÉSI FELADATAINK:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

TOVÁBBI FELADATOK:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

KOMPLEX ALAPPROGRAMBAN MEGJELENŐ ESZKÖZÖK:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

TOVÁBBI TANULÁST SEGÍTŐ ESZKÖZÖK:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.

- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

TANULÁSSZERVEZÉS, ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT –t (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT CÉLJA:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.

- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT KONCEPCIÓJA, MÓDSZEREI:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka

- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

AZ ISKOLA NEMZETISÉGI JELLEGÉBŐL ADÓDÓ FELADATOK - NÉMET NEMZETISÉGI OKTATÁS PROGRAMJA

Iskolánk német nemzetiségi iskola nyelvoktató formában működik, és minden tanulónk nemzetiségi tanterv szerint tanul. Körzetes iskolaként intézményünk „nyitott" iskola, ahova nem csak nemzetiségi származású tanulók járnak, hanem minden tanuló aki a beiskolázási körzetünkbe tartozik, aki érdeklődik programunk iránt és azonosulni tud azzal.

A falu életéhez évszázadok óta hozzá tartozik a német kultúra és hagyományok párhuzamos jelenléte a magyar mellett. A nemzetiségi iskolai forma a német nemzetiségi származásúaknak lehetőség a nyelv életben tartására, a kultúra megőrzésére. A német ősökkel nem rendelkezőknek a nyelv tanulására, a magyar mellett, más népek kultúrájának megismerésére ad lehetőséget. Ezen ismeretanyag és a hagyományok átélés élménye által, más népcsoportok iránti elfogadásra, toleranciára nevelünk.

A nemzetiségi oktatással célunk, a használható nyelvtudás elsajátítása mellett a hagyományok és a múlt értékeinek életben tartása, elfeledett dolgok felélesztése, a jövő generációinak továbbadása, a német nemzetiségi kultúra ápolása, a tevékenységek közötti nyomatékos megjelenítése.

Felvételkor, túljelentkezés esetén, nem körzetes, de azonos képességű és felkészültségű tanulóknál a nemzetiségi származásúak előnyt élveznek. A szülők a képzés kezdetekor írásban nyilatkoznak arról, hogy ismerik és vállalják programunkat.

A nemzetiségi jelleg átszövi az iskolai élet minden területét, megjelenik a tantárgyi rendszerben és a tanórán kívüli tevékenységben is. A német népcsoporttal kapcsolatos ismereteket részben önálló tantárgyként (német nemzetiségi hon-és népismeret)

minden évfolyamon, részben integráltan (ének, történelem, vizuális kultúra stb.) közvetítjük.

Településünkön a következő nemzetiségek élnek: magyar, német, cigány.

A NEMZETISÉGEKRŐL SZÓLÓ OKTATÁS SZÍNTEREI

- A kötelező tanítási órák: nemzetiségi német nyelv, német nemzetiségi népismeret, történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekt hetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok, szakkörök, kirándulások, kulturális programok).
- Helyi nemzetiségi feladatot felvállaló szervezetek által szervezett programok: ismertetők, előadások, helyi nemzetiségi önkormányzat, vagy a nemzetiségi csoportok programjain, részvétel, együttműködés.
- A nyelvórákon modern, kommunikáción alapuló, tevékenytettető módszereket alkalmazunk, és a nyelvórákon az egynyelvűségre törekszünk. A német nyelv megjelenik a tantermek falain, az iskolai dekorációban, feliratokban, és a faliújságon, ezzel is a nyelvtanulást támogatjuk.
- A németes kollégák tanórán kívül is németül szólítják meg a tanulókat, és az alsó tagozatban, azokban az osztályokban ahol németes kolléga az osztálytanító, más tantárgyak esetén is igyekeznek a nyelvet beépíteni.
- Támogatjuk célnyelvi (német nyelvterületi) iskolákkal való együttműködést, célnyelvi területen megvalósuló tanulási helyzeteket:

ENNEK FORMÁI:

- diákcsere,
- tanulói látogatás oktatási intézményben,
- külföldi nyelvtanfolyamon való részvétel,
- tanulói levelezés (hagyományos, elektronikus),
- közös projektekben való együttműködés,
- külföldi tanári hospitálás, tapasztalatcsere,
- vendégtanár fogadása.

- A nemzetiségi arculat megjelenítését az évek óta jól működő német nemzetiségi munkaközösség koordinálja. A munkaterv alapján működő munkaközösségben komoly szakmai munka folyik. Területei:

  - belső tudásmegosztás,
  - folyamatos továbbképzéseken való részvétel,
  - pályázatok segítségével külföldi képzéseken való részvétel,
  - a tapasztalatok beépítése a gyakorlatba,
  - eredmények publikálása a többi kolléga felé,
  - helyi vizsga rendjének kialakítása, szervezése, tanulók felkészítése nyelvvizsgára.

- Iskolánkban hagyománya van az ún. „nyitott" oktatási formák alkalmazásának (Werkstatt, Freiarbeit, projektek); ezek keretében sort kerítünk népismereti tartalmak feldolgozására is.
- Évente rendezünk nemzetiségi projekteket, amely az egész iskolára kiterjed. A projekt témáját és kivitelezésének módját a német nemzetiségi munkaközösség dönti el, és az iskola éves munkatervével is egyeztetésre kerül.

NEMZETISÉGI PROGRAMJAINK

Az iskola munkatervében szerepelnek nemzetiségi programok, projektek melyek a hagyományápolást is szolgálják:

- Erntedankfest
- Martintag
- Weihnachtsmarkt
- Christkindlspiel
- Nationalitätenwoche
- Maibaumaufstellung
- Pfingsten

Fontos az együttműködés a helyi nemzetiségi önkormányzattal a következő területeken:

- közös programok szervezése,
- egymás programjain való részvétel,
- támogatások: eszközök, német nyelvű újságok vásárlása, utaztatásban való segítés,
- fúvószene oktatás.

A német nemzetiségi oktatás a tehetséggondozás egyik terepe. A következő megvalósulási formái vannak:

- minden évfolyamon már első osztálytól (törvényi, és tantárgyfelosztás lehetőségei szerint) csoportbontásban tanulják a nyelvet,
- versenyeztetés érdekében, külön versenyfelkészítő foglalkozások tartása,
- lehetőség biztosítása nyelvvizsga előkészítésre,

- versenyeztetés: területi, megyei, országos,
- saját házi versenyek szervezése.

TOVÁBBI LEHETSÉGES SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGI FORMÁK:

- általános iskolai kórus repertoárjában nemzetiségi dalok felvétele,
- német irodalmi színpadok műsorának megtekintése utazásszervezéssel,
- német nemzetiségi tánccsoport (ok) létrehozása, működtetése,
- kirándulások és anyaggyűjtés a németség lakta vidékeken,
- tájházlátogatások szervezése,
- évente svábbál, nemzetiségi nap rendezése,
- részvétel a megyei német nemzetiségi napon,
- hangszeren játszó tanulóinkat alkalmi zenekarrá szervezése, fúvószene oktatás szervezése, támogatása,
- kapcsolattartás magyarországi német médiákkal, szervezetekkel, intézményekkel: pl. a pécsi körzeti stúdió Unser Bildschirm szerkesztősége, kapcsolattartás a Neue Zeitung szerkesztőségével, a GJU-val és más fórumokkal,
- író-olvasó találkozók szervezése magyarországi művészekkel, szerzőkkel, a Zentrum pályázati kiírásainak figyelemmel kísérése, ezeken való részvétel,
- állandó kiállítások szervezése iskolánkban tanulóink által gyűjtött fotókból, a faluban fellelhető eszközökből,
- együttműködünk közös projektekben és rendezvényeken más német nemzetiségi iskolákkal.

TOVÁBBI TERVEINK, CÉLJAINK:

- Az informális jelzések alapján tanulóink megállják helyüket és sikeresek a tantárgyból a középiskolákban. Az elmúlt évek során több tanulónk választotta a nemzetiségi középiskolák egyikét. Tanulóink nyomon követése érdekében meghatározott időnként vizsgálat elvégzése, válasz keresése, hogy az általános iskolai német nyelv tanulás hogyan hasznosulás a tanulók pályáján.
- Az elmúlt években pedagógusi kapacitás hiány miatt a német nemzetiségi tánc tanítása háttérbe szorult, ezt a feladatot a faluban működő német nemzetiségi csoportok látták el. Ahhoz, hogy a csoportok folyamatos utánpótlást kaphassanak, a mindennapos testnevelés terhére vagy szakköri formában – szervezési feladat - a magyar tánccal párhuzamosan a német néptánc bevezetése az alsó tagozatban.
- Az énekkari munka kiterjesztése során (már alsó tagozaton megkezdeni) a magyarországi német népdalkincs beillesztése a repertoárba.
- Nyitást és együttműködést más nemzetiségi iskolák felé, hogy az intézmények között szakmai együttműködés megvalósulhasson. Keretéül a Fejér Megyei Német Iskolaegyletet szolgálhat, ennek keretében a következő területeken kívánunk együttműködni:
    - megyei versenyek szervezése (nyelvi /3-4., 5-6. 7-8./, népismereti /3-4., 5-6., 7-8./, későbbiekben: népdaléneklési),
    - közös programok, iskolai találkozók szervezése;
    - évi két alkalommal szakmai találkozó a pedagógusoknak – tudásmegosztás céllal;
    - pedagógus továbbképzések szervezése;
    - nyári nyelvi táborok szervezése;
    - más megyék hasonló szervezetével való együttműködés;
    - a megyei iskolaegyleteket összefogó BUSCH-rendezvényein részvétel, pályázati lehetőségük kihasználása.

- Együttműködés, részvétel a továbbképzések területén a Nemzetiségi POK-al, valamint a Goethe intézettel: kínálataik figyelemmel kísérése, annak igénybe vétele, külföldi továbbképzésekhez az ERASMUS+ újraindítása.
- Német Nemzetiségi Önkormányzattal való együttműködés újabb formájára lehetőség a pályázati rendszer (NEA, EMET, BMI stb.) kihasználása.
- A nyelvvizsgáztatás fellendítéséhez, kapcsolatfelvétel a vizsgaközpontként működő intézményekkel, tapasztalatcsere céljából.
- Német iskolával való kapcsolat tevékenységi körének bővítése:

  - tanulói levelezés más osztályokra való kiterjesztésével;
  - együttműködés közös projektek szervezésével;
  - látogatások szervezése pedagógusok részére a külföldi intézményben;
  - vendégtanárok fogadása;
  - látogatás szervezése diákok részére.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk alapvető feladata', hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE A NEMZETI ALAPTANTERV ALAPJÁN

ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

MATEMATIKAI KOMPETENCIA

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia

felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra.

TERMÉSZETTUDOMÁNYOS ÉS TECHNIKAI KOMPETENCIA

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását tekintjük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

DIGITÁLIS KOMPETENCIA

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

HATÉKONY, ÖNÁLLÓ TANULÁS

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

SZOCIÁLIS ÉS ÁLLAMPOLGÁRI KOMPETENCIA

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

KEZDEMÉNYEZŐKÉPESSÉG ÉS VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben — így a munkahelyén is — abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

ESZTÉTIKAI-MŰVÉSZETI TUDATOSSÁG ÉS KIFEJEZŐKÉPESSÉG

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltség területen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

TOVÁBBI RELEVÁNS KOMPETENCIATERÜLETEK

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészség megőrzést is szervesen magában foglalja.

- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

- Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).

- Tanulásirányítás — önálló tanulás képessége.

- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

- Értékorientációk, beállítódások kialakítása {felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK, EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítus játékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ISMERETEK TÉMAKÖREI AZ ISKOLÁBAN:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett — a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkulturáltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulókban kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez; kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

ALAPELVE, CÉLJA:

- az egészségkulturáltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- 2 környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

TARTALMA:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,

- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja.

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

TERÜLETEI:

- Egészség megőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

SZŰRŐVIZSGÁLATOK

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetőségével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Gerinctartás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.

- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.

- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.

- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.

- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.

- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.

- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.

- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.

- Fejlessze ki a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

AZ ISKOLAI TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI:

- Életviteli feladatok

- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ám meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki ára, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.
- „Egészségóra" (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

MINDENNAPI TESTEDZÉS MEGVALÓSÍTÁSA:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sporttáborok szervezése
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek. A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉST SEGÍTŐ HASZNOS MÓDSZEREK:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁBAN RÉSZTVEVŐK:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciós csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

EGÉSZSÉGNEVELÉS AZ ISKOLÁNKBAN:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A TÉMÁK RÉSZLETEZÉSE:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem

- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései
- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés
- Táplálkozás — mozgás
- Étkezési kultúra — ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúly ellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés — eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása a helyes napirend.

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere.
- Rendszeresség.
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe — aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás — Öltözködés — személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorba
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei
- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek — helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség

- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajai, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei
- Nemi egészség, harmónia
- Nemi betegségek: szifilisz, AIDS

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelm
- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem — elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai

- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet.

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hagy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS MEGVALÓSULÁSA:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, az of-i munkacsoport, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

A PROGRAM MEGVALÓSULÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE-ÉRTÉKELÉSE

Életvitel szerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett

cselekedetekké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érzékelik" a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

VISSZACSATOLÁS:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az

egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

- Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
- Az egyéb foglalkozásokon — a tantárgyfelosztás keretei között — változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
- Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához — az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél — korcsolyázás) — legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál — a 6-14 éveseknél — kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulókban a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

ELSŐSEGÉLY NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten — a tanórai és egyéb foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újjáélesztés.
- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉST SZOLGÁLÓ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK:

- szakkörök,
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egészséghét/projektnap, témanap) szervezése a tanulók számára.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI

A KÖRNYEZETI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

ALAPELVEK:

- Fenntartható fejlődés erősítése.

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Olyan fejlődést, mely a jelen szükségleteit kielégíti anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékeinek esélyeit.

- Környezetünk védelme

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet.

A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

E cél eléréséért biztosítanunk kell tanulóink számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez szükséges értékrendszert, készséget, tudást.

- Rendszerszemléletű környezetlátás

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek, kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is.

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, mely nem korlátozódik csak az iskolára, az élet más színterein is megjelenik.

- Problémamegoldó szemlélet

A környezeti nevelésnek a valós életben kell gyökereznie. Helyi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére kell támaszkodnia.

AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK KIEMELT FELADATAI

- A tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.

- Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.

- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

  - a környezet fogalmával,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,

- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A biológia, a rajz, a technika, a földrajz, a népismeret tantárgyak, valamint az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- a környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére.

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatároztuk a környezeti nevelés tananyagát. Arra törekedtünk, hogy a helyi tantervben az egyes tantárgyak célkitűzéseinél jelenjenek meg a környezeti nevelés céljai is.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

- energiatakarékosság
- szelektív hulladékgyűjtés (több aknás szemetes edény)
- papírtakarékosság
- anyagok újrahasznosítása pl. technika órán
- figyelemfelkeltő és természetfilmek megtekintése
- a környezet folyamatos tisztántartása
- esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése

- Témanapok: A környezetvédelem jeles napjait ünnepeljük változatos tevékenységi formákban az éves munkaterv szerint.

- Terepgyakorlatok: az iskolai kirándulások alkalmával nemzeti parkjaink tanösvényein növény-, állat-, valamint vízvizsgálatokat végzünk tanulóinkkal.

Tanórán kívüli egyéb lehetőségek:

- szakkörök
- gyűjtőmunkák
- mestermunkák
- vetélkedők
- nyári táborok
- kézműves foglalkozások
- kirándulások, túrák
- színház és mozi látogatás
- akvárium és terrárium gondozása
- szelektív hulladékgyűjtés
- fatelepítés

- pályázatokon való részvétel (Levegő munkacsoport, környezetvédelmi pályázatok)

MÓDSZEREK

Arra törekszünk, hogy a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszereket alkalmazzuk.

TANESZKÖZÖK:

- Korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek
- Térképek, modellek, tablók, tájékozódási eszközök (iránytű)
- Vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok.

- Növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök
- Játékokhoz szükséges eszközök

Kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok,

- eszközök
- Internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben

ISKOLAI KÖRNYEZET ALAKÍTÁSA:

- Iskolánkban az elmúlt évek során sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek. Ez a barátságos, meleg hangulatú környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.

- Tanulóink szívesen részt vesznek épületeink szépítésében, színes faliújságok, tablók készítésében. Folyosóinkon, folyamatosan kiállítjuk színvonalas alkotásaikat, (festmények, egyéb képzőművészeti alkotások)

- Folyamatos, egész éven át tartó papírgyűjtési akciót szervezünk. (Ments meg egy fát!)

- A pénzügyi lehetőségekhez képest igyekszünk energiatakarékos világítóeszközöket beszerezni. A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosságra irányítjuk, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

- Környezetvédelmi napokon, világnapokon projektek, programok megvalósítása.

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (egész napos iskola, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A TANÓRÁN MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAINK

A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével.

- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia(empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A DIÁKÖNKORMÁNYZAT KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ, RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az öt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit — jogszabályban meghatározott esetben és formában — írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

AZ ISKOLÁNKBAN FOLYÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ESZKÖZEI, FORMÁI:

- Tanulmányi kirándulások
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Névadó nap
- Családi nap
- Alapítványi rendezvény
- Ünnepélyek, megemlékezések
- Farsang
- Mikulás
- Karácsony
- Ünnepélyes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepélyes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások: Őszi napok, Karácsony és Húsvét

- Bemutató órák a leendő elsősök szüleinek
- Spuri a suliba c. program az óvodásoknak
- Házirend
- Kapcsolat más iskolákkal
- Osztályok közötti versenyek
- Iskolák közötti versenyek
- Kitüntetések jutalmak a tanulóknak
- Aktív szülői részvétel: (Hársfadombi Általános Iskoláért Alapítvány, Szülői Szervezet)
- Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok). Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során – elsősorban – a tantárgyi rendszerbe nehezen beilleszthető ismeretek feldolgozása történik egy-egy témakör köré csoportosítva a gyerekek aktív részvételével zajló közös, sokféle tevékenységre építve. A hosszabb (több napos, egy hetes) témahetet (projekthetet) a tanulócsoportok – ismereteket összegző vagy művészeti – bemutatója zárja. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a téma napok, amelyek, a nemzetiségi nyelvoktatással, kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel. A hosszabb (több napos, egy hetes) témaheteken feldolgozásra kerülő ismereteket a nevelők szakmai munkaközösségei az iskola éves munkatervében határozzák meg

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

KIEMELT FELADATAINK

- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.

- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése — lehetőség szerint — korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

- A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

- A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

- Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak. hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.

- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az igazgatóval folytatott megbeszélés után tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előirt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzeten keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének

és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,

- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,

- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,

- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja á tanulók hiányzását,

- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,

- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,

- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, és büntetésére,

- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

A HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEENDŐK

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

ALAPELVEINK:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

ÁLTALÁNOS CÉLJAINK:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjának összekapcsolása

- Az iskola alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni öt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül — azzal kölcsönhatásban —fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.

- A mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekintünk. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

  Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.

- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.

- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.

- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola-gyermek közötti kommunikáció.

- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.

- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.

- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.

- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI ÉS MAGATARTÁSI PROBLÉMÁKKAL KÜZDŐ TANULÓK

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb. a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javaslás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,

- kéttanítós módszer alkalmazása tanítási órán gyógypedagógus facilitáló közreműködésével,

- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,

- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a perem helyzetű tanulók bevonásával,
- következetes — a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével. A tanulók fejlesztése a rendelkezésre 'álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi.

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK

Iskolánk fogadja a beiskolázási körzet sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a vonatkozó jogszabályi előírások szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékosságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazott metódusnak megfelelően folyik.

Azoknak az SNI tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók többségi társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, s az egyéni foglalkozásokat.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások megtartásával speciális szakemberek igénybevételével folyik.

TEHETSÉGES TANULÓK FEJLESZTÉSE – TEHETSÉGGONDOZÁS. KIEMELT FONTOSSÁGÚ A TEHETSÉGEK FÉLISMERÉSE ÉS FEJLESZTÉSE

Minden pedagógus, de elsősorban az osztálytanító, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanárai és tanórán kívüli területekre egyaránt, együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása
- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- Versenyeztetés: tantárgyakhoz köthető, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskolai nevelés-oktatás, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

A DIÁKOK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.

- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A SZÜLŐK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

- Családlátogatás (önállóan, illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Bemutatóóra
- Érzékenyítő, attitűd formáló tréningek
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös programok
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kooperatív technikák alkalmazása a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- Nyilvánosság biztosítása
- Az intézmény rendszeresen tartja a kapcsolatot az alábbi szakmai szervezetekkel:
    - gyermek és ifjúságvédelmi szervezetek,
    - gyámhatóság,
    - szakmai szolgáltató szervezetek,
    - szakszolgálatok,
    - iskola-egészségügy,
    - kulturális és sportszervezetek,
    - civil szervezetek.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (pl.: magántanulók, tantestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

- A vizsgák időpontjáról — a javítóvizsga kivételével — a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát — az e rendeletben meghatározottak szerint — független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.

- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelő testülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és június folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok

pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott közzétételre kerül az intézmény honlapján.

OSZTÁLYOZÓ VIZSGA

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait magántanulóként végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VI11.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot; a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteti és felkészíti.

Egy osztályozó egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteti és készíti fel a tanulót.

- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

    - írásbeli határozat alapján engedélyezték,

    - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

JAVÍTÓVIZSGA

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelő testület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

PÓTLÓ VIZSGA

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
    - neki fel nem ráható okokból elkésik, távol marad,
    - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát — az igazgató döntése alapján — az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

A FELVÉTEL ÉS ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották. Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek:
    - nyilatkozatban a német nemzetiséghez tartozónak vallja magát,
    - testvére az intézmény tanulója,
    - hátrányos helyzetű tanulók.

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.

AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLAI NEVELÉS PROGRAMJA

Az egész napos iskola számára készített pedagógiai programunkban hivatkozunk a Nkt 27. (2) bekezdésére, amelynek értelmében az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások az általános iskolákban legalább tizenhat óráig tartsanak. Az Nkt. 46. § (1) bekezdése a tanuló kötelezettségévé is teszi, hogy részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon.

Célunk: Lehetővé tenni mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeinek folytatását az iskolában, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a művészeti nevelésnek, a mindennapos testmozgásnak vagy a szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve szervezzük meg.

Az egész napos iskolai nevelés-oktatást az adott évfolyamra meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai foglalkozások és napközis foglalkozások időkeretében szervezzük meg, biztosítva az egyéni foglalkozások megtartását szolgáló időkeretet.

A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adhatnak a tehetséggondozásnak, testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Az egész napos iskola az általános iskola 1-4. évfolyamán – szülői igény valamint megfelelő tárgyi és személyi feltételek fennállása esetén – valósul meg, az intézmény

által felvállalt feladatként. Az egész napos iskolaszervezési formával kapcsolatban beszerezzük az újonnan belépő érintett kiskorú tanuló esetén a szülő egyetértését.

Reggel 8 órától 16.00 óráig tartanak a foglalkozások. A tanulók felügyelete reggel 7.00 órától 8 óráig délután 16 órától 17 óráig tart.

Felmentés az egész napos iskolában való részvétel nem kötelező tanórai foglalkozásai alól: Az iskolában az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

Az egész napos iskolai nevelés-oktatás keretében biztosítjuk: a) a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítésében, b) a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek, c) a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását.

Az egész napos iskola keretében biztosítania kell az ingyenes tankönyvellátást és étkezést mindazon tanulók számára, akik a külön jogszabályban foglalt feltételeknek megfelelnek. Meg kell teremteni a tankönyvek, füzetek és más tanulói felszerelések biztonságos iskolai tárolását.

H E L Y I T A N T E R V

A választott kerettanterv, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámaik (óraterv)

- Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

  - **A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletsz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára",**

valamint

  - **2.sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára".**

  - **17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról**

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk

pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („***A változat"*** illetve „***B változat"***) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

• **ÉVFOLYAM**	• **VÁLASZTOTT KERETTANTERV**
• 1-4. évfolyam	• Ének-zene ***A változat***
• 5-8. évfolyam	• Magyar nyelv és irodalom ***A változat***
• 5-8. évfolyam	• Biológia ***A változat***
• 5-8. évfolyam	• Fizika ***Bváltozat***
• 5-8. évfolyam	• Kémia ***B változat***
• 5-8. évfolyam	• Ének-zene ***A változat***
• 7-8. évfolyam	Technika, életvitel és gyakorlat ***A változat***

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a pedagógusok szakmai munkaközösségeinek, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok feladata.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok, témakörök évfolyamonkénti bontásához, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározásához iskolánk pedagógusai az egyes tantárgyak tanításához alkalmazott tankönyvek tankönyvkiadói által összeállított helyi tantervi ajánlásokat használják fel. Iskolánkban a tanulók

nemzetiségi nyelvoktatásban vesznek részt, mely az óraterv meghatározásánál irányadó.

A német nemzetiségi nyelvoktatását az EMMI IRÁNYELV RENDELET szabályozza. Tanulónk heti 5 órában német nyelvet heti 1 órában a német nemzetiségi népismeretet tanulnak. Ha a tanulólétszám nem teszi lehetővé iskolai osztály szervezését, kiegészítő nemzetiségi feladatok ellátása keretében kell azt megszervezni. Az újonnan belépő gyerekek szüleinek TÁJÉKOZTATÓ levelet adunk át a nemzetiségi nyelvoktatásról.

Iskolánkban *etika, hit és erkölcstanoktatás* folyik. Az *etika, hit és erkölcstan*oktatáson való részvétel a tanulók számára választható. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes egyházakkal. A gyerekek hit és erkölcstan oktatását az egyházi jogi személy által kijelölt hitoktató végzi.

KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMOK AZ 1–4. ÉVFOLYAMON

Tantárgyak	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	8
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5
Német nemzetiségi hon- és népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Etika, hit és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	2
Ének	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összes heti óra	**27**	**27**	**27**	**29**
Heti időkeret	**54**	**54**	**54**	**57**

KÖTELEZŐ TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMOK AZ 5–8. ÉVFOLYAMON

Tantárgyak	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Német nemzetiségi nyelv	5	5	5	5
Német nemzetiségi hon és népismeret	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4
Etika, *hit és erkölcstan*	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	15	1,5
Biológia	-	-	1,5	1,5
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1
Angol nyelv	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	1

Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	**30**	**30**	**33**	**33**
Heti időkeret	**53**	**53**	**58**	**58**

SZABADON VÁLASZTHATÓ ÉS KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ TANTÁRGYAK

Az iskola igazgatója, minden év április 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak. Az iskola minden év május 20-ig felméri, hogy a tanulók mely szabadon választott tanítási órán kívánnak részt venni.

SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ALSÓ TAGOZAT1-4.

Tantárgyak	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Dráma és tánc	1	1	1	1
Tánc és mozgás	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	1
Furulya	1	1	1	1

SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK FELSŐ TAGOZAT 5-8.

Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
Dráma és tánc	1	1	1	1
Tánc és mozgás	1	1	1	1
Természettudományi gyakorlatok	1	1	1	1
Angol idegen nyelv	1	1	1	1

KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ TANTÁRGYAKFELSŐ TAGOZAT 5-8.

Tantárgyak	5.	6.	7.	8.
Angol idegen nyelv	1	1	1	1

VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK, EGYÉB TANÓRÁN KÍVÜLI FOGLAKOZÁSOK

Az iskola minden évben elkészíti következő tanévben megszervezendő egyéb foglalkozások jegyzékét és nyilvánosságra hozza, a helyben szokásos módon. A tanórán kívüli egyéb foglalkozásra a jelentkezéseket, a tantárgyfelosztás tervezéséhez, írásban be kell kérni minden év május 20-áig.

HAGYOMÁNYOS FELOSZTÁS SZERINT

a. Differenciált képességfejlesztés:

- felzárkóztató foglakozás
- kompenzáló foglalkozás
- tehetséggondozó foglakozás, tanulmányi versenyekre felkészítés
- továbbtanulásra felkészítő foglakozás
- tanulás-módszertani foglalkozás

b. Egész napos iskola, egész napos foglalkoztatás:

- szabadidős foglakozások
- önálló tanulás, gyakorlás
- irányított gyakorlás
- tanulószoba (felső tagozat)

c.Szakkörök:

A szakkörök szervezésének elvei:

- iskola profiljának megfelelő,
- tanulói érdeklődés,
- partnerek által megfogalmazott igény,

- pedagógus érdeklődési kör,
- egyéb pl. kidolgozott jó gyakorlat, pályázati finanszírozású projekt stb.

A szakkörök tematikája a következő területek mentén szerveződnek:

- Logikai - Matematikai
- Verbális – Nyelvi
- Vizuális - Térbeli
- Természettudományos
- Testi, kinesztéziás
- Zenei
- Intraperszonális
- Interperszonális

Iskolánkban igény esetén nyelvvizsgára való felkészítést vállalunk német nyelvből:

- 7. évfolyam
- 8. évfolyam

d. Fejlesztő foglalkozások:

Beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő tanulók részére, akik a szakszolgálat, vagy szakértői bizottság által kiállított, érvényes szakvéleménnyel rendelkeznek.

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSÁGA SZERINT SZERVEZETT TANÓRÁN KÍVÜLI EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

A KOMPLEX ALAPPROGRAM ALPROGRAMJAI:

Az „**Élménysuliban"** minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában alsó tagozaton. Felső tagozatban választható foglalkozásként (min. 2 alprogrami óra hetente)

A TESTMOZGÁSALAPÚ ALPROGRAM (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- **testnevelés óra**
- **mozgásos tanulás osztálytermi környezetben**
- **szabadidős mozgástevékenységek**

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.
Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.
Cél még **az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.**

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben,** a differenciálásra építve.
Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

AZ ÉLETGYAKORLAT-ALAPÚ ALPROGRAM (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal v**értezi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák s**okszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás

- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A MŰVÉSZETALAPÚ ALPROGRAM (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A **művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására**.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.

- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazásá**ra, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A LOGIKAALAPÚ ALPROGRAM (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!,logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár" habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség

- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlatalapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád"

RÁ – ráhangolódás

KOMPLEX ÓRA

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák" tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne

- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

RÁHANGOLÓDÁS

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„TE ÓRÁD"

„Te órád" - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti. Az iskola hagyományos felosztás szerinti választható és egyéb tanórán kívüli foglalkozások megvalósulásának színtere.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Iskolánkban alkalmazható az osztályon belüli csoportos oktatásszervezés a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén: pl. technika fiú – lány.

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozások jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő differenciált csoportbontást alkalmazunk egyéb szubjektív és objektív lehetőségek mentén.

A tanulási szakaszokban jellemző tanulási mód: a gyermek differenciált foglalkoztatása, egyéni képességeinek fel- és elismerése, illetve fejlesztése. Az átlagnál magasabb osztálylétszámok esetén ehhez csoportbontásra van szükség.

Szabadon választható tantárgyakat is tanulnak a gyerekek. Ezek: dráma, furulya, tánc és mozgás, informatika, természettudományi gyakorlatok, angol. A csoport ez esetben nem osztálybontás következménye, hanem képességekre és érdeklődésre létrehozott szerveződés.

Német nemzetiségi nyelv tanulása szintén csoportban, osztálybontással történik. Alsó tagozatban a törvény által előírt létszám a csoportbontás alapja. Az osztályban tanító kollégák, ismerve a tanulókat, döntenek arról, hogy homogén, vagy heterogén csoportokban kívánnak dolgozni. Felső tagozatban minden évfolyamon képességek szerint bontjuk a tanulókat, de az osztályban tanítók dönthetnek arról, ha heterogén csoportokban kívánnak dolgozni. Ideálisnak max. 15 fős csoportlétszámot tekintjük nyelvtanulás esetén. Csoportbontás előtt a tanulók szintfelmérőt írnak. (amelyet a szülőkkel megismertetünk.)A csoportok között a teljesítmény alapján az átjárást biztosítjuk.

A kötelező, ill. választható angol, mint idegen nyelvre is a fentebb leírtak az irányadóak.

Jelentősen eltérő képességű osztályokban adott évfolyamon egyes tantárgyak tanulásának szervezetei eltérhetnek az osztályszerveződéstől, osztálybontással valósulhatnak meg. Ez a hetedik és nyolcadik évfolyamon jellemző, amikor nagy biztonsággal megállapítható a pályaorientáció. Az így szervezett csoportok az egyes továbbtanulási szintekre szóló hatékony felkészülést szolgálják.

Fenti elvek alapján osztálybontással, csoportban tanítjuk:

- nemzetiségi német nyelv,
- német nemzetiségi népismeret,
- angol idegen nyelv,
- informatika,
- készségtárgyak: technika, vizuális kultúra.

Pedagógiailag indokolt esetben:

- magas óraszámú tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika,
- természettudományos tantárgyak - laborhasználat esetén.

A TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket használunk a tananyag feldolgozásában, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgyból egyéb eszközökre is szükség van.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a tanítók, valamint a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. (pl. rajzfelszerelés, tornafelszerelés, egyéb, elsősorban a kezdő szakaszban használatos eszközök: pl.furulya). A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleten) az iskola tájékoztatja.

A taneszközök beszerzését az iskola tankönyvfelelőse (egyéb taneszközök esetében a tanító vagy szaktanár, ill. a szülő) végzi. A taneszközök kiválasztásánál a szaktanárok, illetve tanítók a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több éven keresztül használhatók,
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszik: új taneszköz használatát csak nagyon indokolt, az oktatás minőségét *lényegesen* jobbító esetben vezetjük be.

A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

AZ ALSÓ TAGOZAT PEDAGÓGIAI FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbéli különbségeket pedagógiai szempontból kezeljük.
- Fokozatosan átvezetjük a tanulót az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Törekszünk a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére, a koncentráció képességének alapozására.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe helyezzük a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelem bevételét, az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását.

- Kiemelt feladatként kezeljük a kreativitás fejlesztését, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvést, a tanulók egészséges terhelését, érési folyamatuk követését, személyre szóló, fejlesztő értékelésüket.

A FELSŐ TAGOZAT PEDAGÓGIAI FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSA

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

- Fontosnak tartjuk a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozását, helyes magatartásformák megismertetését és gyakoroltatását.

- Fejlesztjük a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználatot, az alapvető képességek, készségek elsajátítását, a mentális képességeket, az önálló tanulás és az önművelés alapozását.

- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata — a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben — a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése.

- Célunk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.

- Nagy hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyén erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható teszteket használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel;
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással,
- sportág választó foglalkozás,
- Testmozgás alapú alprogrami foglakozáson való részvétellel..

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSE, ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív}
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;

- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési funkciót különböztetünk meg: a minősítő értékelést (teljesítménymérést), a diagnosztikai értékelést és a fejlesztő értékelést.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődésétveszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről

visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

AZ ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb — életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő — tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.

- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.

- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és az egyéni képességek kibontakoztatása.

- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.

- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.

- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.

- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismertetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismertetése.

- Önképzésre nevelés.

- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenőrzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.

Az egész napos iskolai nevelés-oktatás keretében biztosítani kell a segítségnyújtást a tanórán kívüli feladatok elvégzéséhez. Sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

A nem egész napos iskolai nevelés, oktatásban résztvevő tanulók esetében a házi feladatra vonatkozóan a következő szabályok érvényesek:

Általános alapelvként azt fogalmazzuk meg, hogy a házi feladat rövid, jól előkészített, gyakorló jellegű legyen, nem tartalmazhat új anyagot. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy időnként az önálló ismeretszerzést vagy az ismeretek bővítését szolgálja pl. kutatómunka formájában.

Tanítási szünetekre nem adunk írásbeli házi feladatot – kivéve, ha olyan kutatómunkáról van szó, amelyhez elengedhetetlen az írásbeliség -, szóbeli viszont adható, beleértve a kötelező – ajánlott olvasmányok olvasását.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS FORMÁI

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból szint felmérő dolgozatot íratunk. Az 5. évfolyamon a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében az év eleji szintfelmérő dolgozat anyagát magyar nyelvből és matematikából a negyedik és ötödik évfolyamon tanító szaktanárok együttesen állítják össze. A szintfelmérő dolgozat eredményét felső tagozaton érdemjegy formájában fejezzük ki, és tekintetbe vesszük a félévi, év végi osztályzat kialakításánál.

A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetjük.

A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10-20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

OKTATÁSI EREDMÉNYVIZSGÁLATOK

„Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.

„Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).

Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában.

A TANULÓ TELJESÍTMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelésnél figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire.

A vonatkozó jogszabályi előírások alapján, az alsó tagozaton, első évfolyamon és a második évfolyam első félévében szöveges értékelést végzünk, majd az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze. A későbbiekben és a felső tagozaton a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

AZ ÉRTÉKELÉS KATEGÓRIÁI ELSŐ OSZTÁLYTÓL A MÁSODIK ÉVFOLYAM FÉLÉVÉIG

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt/Kitűnően teljesített

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani. Kitűnően teljesített kerül bejegyzésre a tanuló bizonyítványába összesítésként, amennyiben minden tantárgyból kiválóan teljesített.

Jól teljesít / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített/Megfelelt

A tantervi követelményekét alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A TANTÁRGYI ÉRDEMJEGYEK ÉS OSZTÁLYZATOK KRITÉRIUMAI

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat. Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt. Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység.

A JUTALMAZÁS FORMÁI

EGYÉNI JUTALMAZÁSI FORMÁK:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök és a munkaközösségek javaslatára a legkiemelkedőbb —megyei, országos eredményekkel rendelkező — tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

CSOPORTOS JUTALMAZÁSI FORMÁK:

- jutalomkirándulás,
- kulturális hozzájárulás (színház vagy kiállítás látogatáshoz).

A **magatartási** elvárásokat a házirend tartalmazza. Ezen elvárások teljesítése alapján az értékelési szempontok a következők:

Példás

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó

- A házirendet betartja, apróbb hibák törekszik javítani.
- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.

- Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt.
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb igazgatói figyelmeztetés.

Rossz

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.
- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói intés.

A **szorgalom** értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű tanuló is lehet kiemelkedően szorgalmas.

Példás

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.

- Tanulmányi munkájában többletfeladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többletfeladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a tőle elvárható, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat.
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi.

A TANULÓK TOVÁBBHALADÁSA, A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanárai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- magántanuló volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.

Az első évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre, ilyenkor bizonyítványt a tanuló a megismételt évről kap.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.

Évfolyamtól függetlenül idegen nyelvből a tanuló az idegen nyelv tanulásának első évében nem utasítható évfolyamismétlésre azért, mert a tanulmányi követelményeket nem teljesítette.

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉRVÉNYESÜLÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Valamennyi tanulónak joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulókra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, amely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk — többek között — az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztését,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazását, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítését,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakítást,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulást,
- a differenciáló módszerek alkalmazását,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosítását,
- környezettudatos szemléletű oktatás-nevelést,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakítását,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatását és alkalmazását a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelését a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálását,

- a továbbtanulás támogatását,
- személyiségfejlesztést és közösségépítést,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítését,
- partnerközpontú nevelést.

A PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestületfolyamatosan vizsgálja. A pedagógusok szakmai munkaközösségei mindentanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok éskövetelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői szervezet,illetve diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,
- az intézmény igazgatójánál,
- az intézmény honlapján.

AZ INTÉZMÉNYBEN MŰKÖDŐ EGYEZTETŐ FÓRUMOK NYILATKOZATAI

A pedagógiai programot/módosítást az intézmény diákönkormányzata 2018. év 09. hó 17. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírásommal tanúsítok.

Kelt: Mány, 2018.09.17.

Oziskalbach Erzsébet

.....

diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítást a szülői szervezet (közösség) 2018. év 09. hó 10. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Mány, 2018.09. 10.

.....

szülői szervezet (közösség) képviselője

A pedagógiai programot/módosítást az intézményi tanács 2018. év 10. hó 24. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Mány, 2018.10.24.

.....

intézményi tanács képviselője

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRÓL SZÓLÓ ZÁRADÉK

A pedagógiai programot/módosítást az intézmény nevelőtestülete 2018. év 11. hó 10. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Mány, 2018. 11.10.

....

hitelesítő nevelőtestületi tag hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Mány, 2018.11. 10.

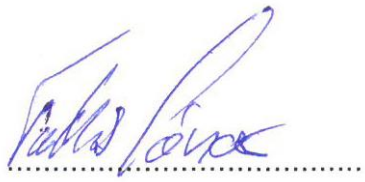
.....

igazgató

P.H.

A Pedagógiai Programra vonatkozó egyetértési jogát a helyi német nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban előírtaknak megfelelően, 2018. év 11. hó 16. napján tartott ülésén gyakorolta.

Kelt: Mány, 2018.11.16.

Mányi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke